

Bruxelles, den 15.3.2017
COM(2017) 131 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET
om gennemførelsen af forordning (EU) 2016/369 om ydelse af nødhjælp i Unionen

DA

DA

Indholdsfortegnelse

I.	Indledning	3
II.	Fordele som følge af forordningen om nødhjælp	4
1)	Merværdi af instrumentet for nødhjælp i Unionen	5
a.	Hurtig levering af bistand	5
b.	Erfarne humanitære partnere, der imødekommer de berørte befolkningsgruppers behov..	5
c.	En klar fokusering på humanitær bistand	5
d.	Et supplement til eksisterende kapacitet	5
e.	Adgang til dokumenteret ekspertise og overvågningskapacitet.....	6
2)	Output og resultater.....	6
a.	Tilvejebringelsen af husly	7
b.	Vinterklargøring.....	7
c.	Kontant bistand	7
d.	Beskyttelsesaktiviteter	8
e.	Uddannelse.....	8
f.	Sundhedstjenester	8
g.	Tilvejebringelse af fødevarer, nonfoodprodukter og andre aktiviteter	9
III.	Koordination og kommunikation	9
1)	Koordination af indsatsen i forbindelse med flygtninge- og migrationskrisen på EU-plan	9
2)	Koordination og samarbejde med den berørte medlemsstat.....	9
3)	Koordinationen mellem partnerorganisationerne	10
4)	Meddelelse vedrørende nødhjælpsforanstaltninger i Grækenland.....	10
IV.	Vejen frem.....	11

I. Indledning

I 2015 og 2016 ankom der næsten 1,1 mio. personer, der har behov for international beskyttelse, samt irregulære migranter (i det følgende benævnt "flygtninge og migranter") til Den Europæiske Union (EU) via den østlige Middelhavsroute. I sommeren 2015, hvor flygtningekrisen toppede, ankom der hver dag 10 000 migranter og flygtninge til Grækenland. Denne pludselige tilstrømning skabte en humanitær nødsituation i EU.

Selv om EU allerede har etableret en række finansielle instrumenter til at hjælpe medlemsstaterne med at reagere på forskellige typer interne udfordringer og vise solidaritet med katastroferamte regioner, viste det ekstraordinære omfang af flygtningekrisen, at ingen af disse instrumenter var helt velegnede til at håndtere de omfattende humanitære behov i EU. Et af de aspekter, der blev fremhævet i Kommissionens meddelelse om status over gennemførelsen af de prioriterede foranstaltninger i den europæiske dagsorden for migration¹, er EU's behov for at etablere kapacitet til at yde humanitær bistand internt i EU for at støtte de medlemsstater, der står over for et stort antal flygtninge og migranter. Der var behov for et fleksibelt finansielt redskab med en hurtig reaktionskapacitet, baseret på europæisk solidaritet og evnen til at mobilisere den eksisterende ekspertise.

I den sammenhæng opfordrede Det Europæiske Råd den 19. februar 2016 Kommissionen til "at give EU kapacitet, så det kan yde humanitær bistand internt i samarbejde med organisationer såsom UNHCR for at støtte de lande, der står over for et stort antal flygtninge og migranter, på grundlag af erfaringerne fra EU's Generaldirektorat for Humanitær Bistand og Civilbeskyttelse"².

Den 2. marts 2016 vedtog Kommissionen sit forslag til Rådets forordning (EU) 2016/369 om ydelse af nødhjælp i Unionen³. Forordningen blev vedtaget af Rådet den 15. marts 2016⁴.

Som ønsket af Det Europæiske Råd bygger forordningen på den solide erfaring, som Kommissionens Generaldirektorat for Humanitær Bistand og Civilbeskyttelse (ECHO) gennem mange år har opnået inden for sine kompetenceområder, således at det i Unionen kan udnytte den knowhow, det har fået i forbindelse med de foranstaltninger, det gennemfører i tredjelande. Desuden tager forordningen ikke kun sigte på at håndtere de ekstraordinære humanitære udfordringer, der er opstået som følge af det aktuelle migrationspres ved EU's ydre grænser, men også på at afhjælpe alle former for naturkatastrofer og menneskeskabte katastrofer med omfattende humanitære konsekvenser i EU. Derfor indeholder forordningen også bestemmelser om, at alle former for EU-finansieret nødhjælp skal tildeles og gennemføres i overensstemmelse med de internationalt aftalte grundlæggende humanitære principper om medmenneskelighed, neutralitet, upartiskhed og uafhængighed.

For at opnå størst mulig effektivitet indeholder forordningen derudover bestemmelser om, at gennemførelsen af katastrofeberedskabsaktioner skal gennemføres af partnerorganisationer⁵, med hvilke Kommissionen har indgået enten partnerskabsrammeaftaler eller en finansiell og administrativ rammeaftale. Samtidig gælder der specifikke krav, idet nødhjælp ydes på en EU-medlemsstats område. Således skal nødhjælp ydes "til støtte for og supplere den berørte

---

¹ COM(2016) 85 final, Bruxelles, den 10.2.2016.

² Det Europæiske Råds konklusioner, EUCO 1/16, Bruxelles, 18.-19. februar 2016

³ COM(2016) 115 final, Bruxelles, den 2.3.2016

⁴ EUT L 70 af 16.3.2016, s. 1.

⁵ Bl.a. internationale organisationer, almennyttige ikkestatslige organisationer og medlemsstaternes særlige tjenester.

medlemsstats foranstaltninger"⁶, og der skal sikres nært samarbejde og samråd med den pågældende medlemsstat.

I retsgrundlaget fastsættes det, at nødhjælpen aktiveres for en periode på tre år frem til den 16. marts 2019 med henblik på at forvalte de humanitære følger af flygtninge- og migrationskrisen.

Kort tid efter vedtagelsen af Rådets forordning ændrede situationen på den østlige Middelhavsroute sig drastisk. Siden erklæringen fra EU og Tyrkiet af 18. marts 2016⁷ er de irregulære indrejser fra Tyrkiet til Grækenland faldet markant, idet det derefter indtil den 6. marts 2017 blev konstateret, at der i gennemsnit ankom 79 personer pr. dag⁸. Den midlertidige indførelse af grænsekontrol ved visse medlemsstaters indre grænser og visse andre landes ydre grænser langs den østlige Middelhavsroute har imidlertid efterladt over 62 000 særligt sårbare personer i Grækenland, herunder 14 000 på øerne⁹. Dette førte til betydelige humanitære behov, bl.a. for fødevarebistand, husly, sundhed, vand, sanitet og hygiejne (WASH), nonfoodprodukter og beskyttelse.

Det skal bemærkes, at Grækenland i 2016 var den eneste medlemsstat, som opfyldte de to betingelser for "berettigelse", der er fastsat i forordningen:

- katastrofens ekstraordinære omfang og virkninger giver anledning til alvorlige og vidtspændende humanitære konsekvenser i en eller flere medlemsstater og
- intet andet instrument, der er til rådighed for medlemsstaterne og Unionen, er tilstrækkeligt.

Derfor har alle de foranstaltninger, der hidtil er finansieret i henhold til nævnte forordning, udelukkende taget sigte på at håndtere den humanitære situation i Grækenland.

I overensstemmelse med forordningens artikel 8, stk. 1, er formålet med denne rapport at give en oversigt over de vigtigste virkninger af instrumentet for nødhjælp i Unionen (ESI) siden dets aktivering, en analyse af de vigtigste udfordringer og en beskrivelse af de planlagte aktiviteter.

II. Fordele som følge af forordningen om nødhjælp

På grundlag af retningslinjerne fra de græske myndigheder, som fortsat har det endelige ansvar for forvaltningen af flygtninge- og migrationskrisen i Grækenland, har forordningen gjort det muligt for de humanitære aktører hurtigt at bidrage til styringen af de humanitære konsekvenser af denne krise. Det har ført til mærkbare resultater på tværs af alle sektorer for mere end 45 000 støttemodtagere fordelt på mere end 30 lokaliteter på øerne og fastlandet i Grækenland.

De primære fordele ved dette nye redskab og de vigtigste operationelle resultater er beskrevet nedenfor.

---

⁶ Jf. artikel 1, stk. 2, i Rådets forordning (EU) 2016/369.

⁷ Se <http://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2016/03/07-eu-turkey-meeting-statement/>

⁸ Baseret på oplysninger fra de græske myndigheder til SRSS

⁹ Data fra 28.2.2017 fra de græske myndigheder: <http://mindigital.gr/index.php/προσφυγικό-ζήτημα-refugee-crisis/1009-summary-statement-of-refugee-flows-03-03-2017>

1) Merværdi af instrumentet for nødhjælp i Unionen

ESI blev udformet med sigte på at afhjælpe alvorlige humanitære konsekvenser som følge af akutte kriser. I 2016-2017 gjorde ESI det muligt for EU at yde rettidig og hensigtsmæssig støtte til flygtninge og migranter i Grækenland. Nogle af de specifikke kendetegn ved instrumentet er følgende:

a. Hurtig levering af bistand

ESI bygger på procedurer, der er tilpassede, og personale, som er uddannet til at reagere på nødsituationer overalt i verden. Efter en behovsvurdering for at fastlægge finansieringsprioriteter bebudede Kommissionen en første tildeling på 83 mio. EUR¹⁰ til otte partnerorganisationer den 19. april 2016, kun fem uger efter at forordningen blev vedtaget. Med øjeblikkelig virkning fra undertegnelsen af kontrakterne, og kun få dage efter at budgetmyndigheden havde ydet den indledende finansiering, blev der stillet husly, beskyttelse, sundhedsydelser og uddannelse til rådighed i marken.

b. Erfarne humanitære partnere, der imødekommer de berørte befolkningsgruppers behov

Bistanden gennemføres af erfarne humanitære partnere — FN's underorganisationer, internationale organisationer og ikkestatslige organisationer, som på baggrund af deres færdigheder, faglige ekspertise og forsvarlige forvaltning med hensyn til hurtigt at reagere på humanitære behov har kunnet undertegne rammeaftaler med Kommissionen. Hidtil har Kommissionen tildelt EU-finansiering til 14 partnere, der allerede tidligt i flygtningekrisen var aktive i Grækenland. Disse partnere sikrer også, at bistanden ydes i overensstemmelse med de internationale humanitære principper.

c. En klar fokusering på humanitær bistand

Andre af de eksisterende EU-instrumenter som f.eks. Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden (AMIF), Fonden for Intern Sikkerhed (ISF), Den Europæiske Fond for de Socialt Dårligst Stillede eller, når det drejer sig om naturkatastrofer, EU's solidaritetsfond (EUSF) kan yde betydelige finansielle ressourcer til bistand inden for Europa, men de er stærkt afhængige af den administrative og operationelle kapacitet hos regeringerne, som måske allerede er under et betydeligt finansielt og økonomisk pres. Desuden er disse instrumenter ikke udformet til at afhjælpe rent humanitære behov hos store grupper af flygtninge og migranter.

På samme måde ydes der via EU's civilbeskyttelsesmekanisme en stærkt tiltrængt støtte gennem frivillige bidrag af aktiver fra medlemsstaterne, men den er ikke passende udstyret til at løse de omfattende strukturelle humanitære behov som følge af flygtningekrisen.

I modsætning til disse instrumenter kan ESI hurtigt finansiere velfokuseret humanitær bistand i nødsituationer.

d. Et supplement til eksisterende kapacitet

De berørte medlemsstater behøver for at kunne drage fordel af nødhjælp ikke at oprette nye strukturer eller institutionelle mekanismer. Det er snarere sådan, at ESI supplerer den humanitære indsats med yderligere menneskelige og finansielle ressourcer. Forskellige tiltag i

---

¹⁰ Se IP/16/1447, Bruxelles, den 19.4.2016.

Grækenland har vist, at effektive kommunikationskanaler og en effektiv koordinationsmekanisme, der bakkes op med tilsvarende personale hos de ansvarlige nationale myndigheder, er afgørende for en vellykket gennemførelse af tiltagene.

e. Adgang til dokumenteret ekspertise og overvågningskapacitet

Kommissionen råder over et netværk af sektor- og projektspecifikke eksperter i hele verden. Tre af disse eksperter blev forflyttet for at overvåge og koordinere de finansierede foranstaltninger i marken. Disse eksperters tilstedeværelse er afgørende for at støtte de humanitære partnere i deres arbejde og for at samarbejde med de græske myndigheder. Denne hurtige foranstaltning var afgørende for, at de EU-finansierede projekter straks kunne gennemføres. Desuden blev nogle af Kommissionens globale tematiske eksperter (f.eks. vedrørende sundhedstjenesteydelser, beskyttelse og kønsaspektet) også sendt til Grækenland for at "kickstarte" foranstaltninger inden for deres respektive ekspertiseområder.

2) Output og resultater

I 2016 var de vigtigste operationelle prioriteter tilvejebringelsen af husly og vinterklargøring, bistand gennem pengeoverførsler, beskyttelse af uledsagede mindreårige, undervisning i nødsituationer og leveringen af sundhedstjenester¹¹.

Samlet set blev der i 2016 indgået kontrakter for 191,9 mio. EUR, fordelt således:

Partner ¹²	Kontraktbeløb
OXFAM-NL	6 000 000
STC-UK	7 000 000
DRC-DK	14 870 000
IRC-UK	16 500 000
UNHCR-CH	65 000 000
MDM-BE	7 000 000
ASB-DE	6 800 000
IFRC-CH	17 000 000
NRC-NO	11 000 000
IOM-CH	17 800 000
CARE-DE	3 500 000
MCE-UK	6 250 000
UNICEF-US	8 500 000
TDH-CH	4 700 000
I ALT	191 920 000

Tabel: EU-finansiering i 2016 indgået pr. partner

¹¹ Emergency Support Financing Decision Operational Priorities, se <http://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/esop.pdf>

¹² OXFAM, De Forenede Nationers Højkommissær for Flygtninge (UNHCR), Den Internationale Organisation for Migration (IOM), Det Internationale Forbund af Røde Kors- og Røde Halvmåne-selskaber (IFRC), International Rescue Committee (IRC), Dansk Flygtningehjælp (DRC), Arbejder-Samariter-Bund (ASB), Red Barnet (STC), Médecins du Monde (MDM), Norsk Flygtningeråd (NRC) og De Forenede Nationers Børnefond (UNICEF), Care International (CARE), Mercy Corps (MCE) og Terre des Hommes (TDH).

a. Tilvejebringelsen af husly

Kommissionen har tildelt 80 mio. EUR til UNHCR, IOM, IRC, IFRC, ASB, DRC, NRC og OXFAM til at tilvejebringe **husly** til over 35 000 særligt sårbare personer i Grækenland. I koordination med de græske myndigheder er der gennemført ESI-finansierede aktiviteter i 30 midlertidige og permanente lokaliteter ud af 49 lokaliteter, som den græske regering har udpeget på fastlandet. Pr. 14. februar 2017 husede de pågældende lokaliteter 11 568 beboere ud af en samlet kapacitet på 18 510. Aktiviteterne omfatter lokalitetsudvikling, tilvejebringelse af telte (indledende faser), installation af containere og vinterklargøring samt renovering af eksisterende bygninger. Indsatsen omfattede også finansiering af rehabilitering, opgradering og etablering af vand- og sanitetsfaciliteter (WASH), varme- og elektricitetssystemer og andre faciliteter.

b. Vinterklargøring

Partnerorganisationerne har deltaget i foranstaltninger, som bidrager til vinterklargøring og omfatter interventioner vedrørende husly og vand, sanitet og hygiejne samt vedligeholdelse, og som har forbedret levevilkårene betydeligt og skabt et sikkert tilholdssted i vintermånederne. Alle de 30 ESI-finansierede lokaliteter er vinterklargjorte. De aktiviteter, der er gennemført, omfatter bl.a. bedre isolering, installation af varmeanlæg og forbedring af sikkerheden for at imødegå den øgede risiko for brand.

UNHCR alene er af den græske regering blevet tildelt opgaven med at sørge for infrastrukturudvikling og vinterklargøring for 14 lokaliteter på fastlandet¹³. Vinterklargøringsaktiviteterne af de lokaliteter, som UNHCR skal tage sig af, er forskellige fra sted til sted. I nogle tilfælde har UNHCR installeret præfabrikerede huse¹⁴, mens det på andre lokaliteter har rehabiliteret eksisterende bygninger og opgraderet faciliteter¹⁵.

Af andre eksempler kan nævnes:

- IFRC har sørget for nødindkvartering i de midlertidige lokaliteter i Softex og Cherso med bl.a. telte, gulvpaller, isolationsmateriel samt varmeapparater og petroleum.
- ASB har sørget for at forbinde bygninger til elnettet, således at der er tilslutning til belysning og opvarmning af rum i Diavata og Anagnostopoulou.
- IOM er i færd med at genopbygge eller renovere bygninger i disse 6 lokaliteter: Agios Andreas I, Agios Andreas II, Thiva, Serres, Drama, Kavala.

Som en direkte vinterklargøringsforanstaltning er en række personer, der opholder sig på inadækvate eller ufuldstændige lokaliteter, desuden blevet flyttet til hoteller og lejligheder. Pr. 28. februar 2017 havde UNHCR alene flyttet mere end 3 100 personer. Den befolkning, der levede i disse lokaliteter, var udsat for ugunstige vejrforhold og var anbragt i uegnede former for husly, som øgede sundhedsrisiciene. Det anslås, at den vinterklargøring, der hidtil er gennemført, beløber sig til ca. 52 mio. EUR.

c. Kontant bistand

---

¹³ Disse lokaliteter er Alexandria, Nea Kavala, Filippiada Katsikas, Lagadikia, Redestos, Petra Olympou, Schisto, Andravida, Eleonas, Elefsina, Kipselohori, Thermophiles og Rafina.

¹⁴ 150 i Alexandria, 180 i Lagkadikia, 100 i Filippiada, 100 i Katsikas og 180 i Schisto, 180 i Nea Kavala.

¹⁵ I Andravida, Elefsina, Thermopiles, Eleonas, Rafina.

Den kontante bistand til særligt sårbare personer i Grækenland beløb sig i 2016 til i alt 28,7 mio. EUR. Dette beløb dækker hjælp til et sæt basale behov og erstatter distribution af nødhjælpsforsyninger, bortset fra fødevarerhjælp. Når der er tilstrækkelige køkkenfaciliteter klar på lokaliteterne, kan tilskud til dækning af flere formål dække alle de grundlæggende behov i en flygtningehusholdning i Grækenland, herunder fødevarerhjælp. I februar 2017 havde mere end 35 000 mennesker, fordelt på 55 lokaliteter på fastlandet og øerne samt i to byområder, modtaget kontant bistand, som tildeles ved hjælp af forudbetalte kort. Kontant bistand giver flygtninge og migranter værdighed ved at styrke deres valgfrihed. Denne støtteform giver samtidig de lokale værtssamfund en direkte økonomisk fordel (idet der købes både fødevarer og andre varer dér) og er en langt mere omkostningseffektiv løsning.

d. Beskyttelsesaktiviteter

Kommissionen har inden for rammerne af ESI tildelt 33 mio. EUR til ASB, OXFAM, IRC, UNHCR, DRC, NRC, IFRC, STC, MCE, CARE, TDH og UNICEF til beskyttelsesaktiviteter i Grækenland. Ud af dette samlede beløb er der blevet tildelt 23 mio. EUR til børnebeskyttelsesaktiviteter for over 21 000 mindreårige migranter og flygtninge, der opholder sig i Grækenland¹⁶. Aktiviteterne omfatter tilvejebringelse af psykosocial støtte, børnevenlige områder, sagsforvaltningssystemer, opsporing af familie og 417 nødanbringelser af uledsagede mindreårige i specifikke faciliteter, i overensstemmelse med de græske omsorgsstandarder. To tredjedele af de børn, der bor i lejre, har adgang til børnevenlige områder, som er sikre steder, hvor børn kan mødes, lege og igen få følelsen af en vis normalitet, samtidig med at det dermed er muligt at identificere særligt udsatte børn, som har brug for specialhjælp fra et hold professionelle socialarbejdere, og at fremme en tættere kontakt med forældrene. Der er også gennemført aktiviteter til beskyttelse af kvinder, ældre og personer med handicap og til at sikre, at flygtninge og migranter er velinformerede om deres status og rettigheder.

e. Uddannelse

Der er blevet tildelt 2,8 mio. EUR til IOM til transport af børn til og fra skoler og uddeling af skoleudstyr til nogle af de flygtningebørn i skolealderen (4-17 år), der bor i Grækenland, i overensstemmelse med det græske undervisningsministeriums strategi, der sigter mod at give alle adgang til uddannelse. Sideløbende hermed blev der ydet 7,7 mio. EUR til at støtte forskellige supplerende uformelle uddannelsesaktiviteter¹⁷ til fordel for over 9 000 børn, der bor i lejre og bycentre, bl.a. læse- og skrivefærdigheder og grundlæggende matematik samt undervisning i græsk, engelsk og flygtningebørnenes modersmål.

f. Sundhedstjenester

Der blev i løbet af 2016 ydet næsten 15 mio. EUR i form af nødhjælp til primær sundhedspleje, specialiseret lægehjælp, psykosocial støtte og hospitalsbehandling til fordel for mere end 38 100 personer i 26 lejre på fastlandet og øerne. Der var gennemsnitligt over 10 000 lægelige konsultationer hver måned, ud over vaccinationer og psykosocial støtte. For så vidt angår primær sundhedspleje, har IFRC f.eks. sørget for 67 994 nye konsultationer¹⁸, ASB – 15 000 konsultationer og MDM – 25 966 konsultationer. Hvad angår vaccinationer, er 2 763 børn blevet vaccineret af IFRC og 1 527 af MDM, foruden de vaccinationer, der er

¹⁶ Data pr. 31. januar 2017. [https://www.unicef.org/ceecis/General_data_January_2017_\(1\).pdf](https://www.unicef.org/ceecis/General_data_January_2017_(1).pdf)

¹⁷ Der gennemføres uformelle uddannelsesaktiviteter uden for de formelle nationale systemer (sidstnævnte kan ikke finansieres af ESI). Disse aktiviteter gør det bl.a. muligt for børn, som er gået glip af flere års skolegang, at indhente det forsømte og derefter blive integreret i det formelle uddannelsessystem.

¹⁸ Personer, der får en konsultation for første gang eller får konsultation på grund af en anden medicinsk årsag.

foretaget af sundhedsministeriet. Alle de patienter, der havde behov for det, blev henvist til hospitalsbehandling.

g. Tilvejebringelse af fødevarer, nonfoodprodukter og andre aktiviteter

Der blev tildelt 18,6 mio. EUR i form af nødhjælp til tilvejebringelse af fødevarer og nonfoodprodukter. I 2016 og i de første to måneder i 2017 har UNHCR alene sørget for over 820 000 centrale nødhjælpsartikler (tæpper, tøj, regnslag, hætter og hatte, handsker osv.). Der blev tildelt yderligere 6,2 mio. EUR til partnerorganisationer, bl.a. til at støtte forvaltningen af lokaliteter (én partner pr. lokalitet) og støtte visse tiltag og koordinationsforanstaltninger.

III. Koordination og kommunikation

Et godt samarbejde på alle niveauer er den vigtigste faktor for at opnå meningsfulde resultater. Partnerorganisationerne har især fremhævet, at der i de tilfælde, hvor der blev sikret et godt samarbejde med de græske myndigheder og de lokale partnere, blev opnået vellykkede resultater. Derimod var der forsinkelser i den humanitære indsats i de tilfælde, hvor samarbejdet ikke var optimalt (i forbindelse med f.eks. tilvejebringelse af husly, vinterklargøring og elforsyning i lokaliteter, fødevareforsyning og sikkerhedsspørgsmål).

En anden vigtig faktor er kommunikation på alle niveauer. Det er afgørende at forbedre kommunikationen med lokalsamfundene og bistandsmodtagerne for at øge effektiviteten og nytten af indsatsen. Det er nødvendigt med ekstern kommunikation for at sikre tilstrækkelig synlighed og forståelse af EU's indsats. Kommissionen vil i 2017 videreføre sit samarbejde med de humanitære partnere om dette spørgsmål.

1) Koordination af indsatsen i forbindelse med flygtninge- og migrationskrisen på EU-plan

Foranstaltningerne under ESI skal gennemføres i fuld synergi og komplementaritet med andre finansielle instrumenter, navnlig dem, der tilbyder forskellige former for katastrofebistand. I 2015 og 2016 var EU langt den største donor af humanitær bistand til håndtering af flygtningekrisen i Grækenland, idet EU tegnede sig for 77 % af den samlede finansiering¹⁹. For at maksimere virkningerne og undgå overlapninger eller huller er det væsentligt, at der sikres en høj grad af koordination, både internt i Kommissionen og med andre EU-institutioner, -agenturer og -organer og de relevante myndigheder i de berørte medlemsstater.

2) Koordination og samarbejde med den berørte medlemsstat

Kommissionen er forpligtet til at opretholde et nært samarbejde og samråd med den berørte medlemsstat, navnlig hvad angår udvælgelse af partnere. Da nødhjælp ydes til støtte for og som supplement til den berørte medlemsstats foranstaltninger, skal Kommissionen og dens partnere desuden arbejde i overensstemmelse med den plan, der er fastslagt af de græske myndigheder. EU har betydelig erfaring med finansiering af humanitær bistand i tredjelande, men med dette instrument kunne man for første gang gennemføre humanitære aktioner i en EU-medlemsstat. Det skal også tages i betragtning, at de græske myndigheder ikke tidligere har haft en humanitær krise af et sådant omfang.

For at fremme et mere struktureret samarbejde med ministeriet for migrationspolitik har Kommissionen siden maj 2016 regelmæssigt afholdt videokonferencer med deltagelse af repræsentanter for ministeriet og alle partnerorganisationer. Denne fremgangsmåde sikrer en

---

¹⁹ FN's Kontor for Koordination af Humanitære Anliggender ("UN OCHA"), september 2016.

fyldstgørende informationsstrøm om de afgørelser, de nationale myndigheder og partnerorganisationerne træffer på stedet, og gør det muligt at drøfte de forskellige prioriteter og finde hurtige løsninger på eventuelle problemer.

Det er meget vigtigt, at myndighederne i den berørte medlemsstat råder over en klar planlægning, hvis der skal etableres en god koordination, hvilket igen er en forudsætning for en effektiv og kohærent humanitær indsats.

For så vidt angår den finansielle planlægning, er der gjort store fremskridt. I februar 2017 blev den græske regering og Kommissionens tjenestegrene enige om en finansiell planlægning, der omfatter modtagelsesfaciliteter og flygtninges og migranternes behov, med midler fra det nationale budget, AMIF og ESI.

Der er gjort fremskridt, og koordinationen med de nationale myndigheder, som har det endelige ansvar for indsatsen, er fortsat afgørende for en effektiv og rettidig levering af bistand. Dette vil fortsat være en prioritet i 2017, med særligt fokus på bedre planlægning og operationel beslutningstagning.

3) Koordinationen mellem partnerorganisationerne

I 2016 indgik 14 partnerorganisationer kontrakter med Kommissionen i forbindelse med gennemførelsen af foranstaltninger finansieret i henhold til forordningen i Grækenland. Disse organisationer samarbejder igen med forskellige gennemførelsespartnere. I betragtning af at støttemodtagerne er spredt over hele landet - i udlejningslogi og formelle og uformelle lokaliteter på fastlandet og øerne - er det afgørende med en effektiv koordination.

Der er nedsat en række tematiske arbejdsgrupper på både lokalt og nationalt plan, og informationer er blevet centraliseret ved hjælp af it-værktøjer²⁰. Kommissionen og de græske myndigheder deltager i disse arbejdsgrupper, hvilket letter informationsudvekslingen og koordinationen, samtidig med at de aktivt hjælper de lokale myndigheder med at koordinere den humanitære indsats.

Opretholdelsen af en effektiv koordination mellem alle aktører på det humanitære område, samtidig med at der opretholdes de højeste mulige standarder for indsatsen, vil være en nøgleprioritet for 2017.

4) Meddelelse vedrørende nødhjælpsforanstaltninger i Grækenland

For EU's borgere er ESI et klart eksempel på solidaritet, som viser, at EU kan håndtere de presserende humanitære udfordringer i en kollektiv indsats. Kommissionen er i den sammenhæng i færd med aktivt at fremme effektiv kommunikation og synlighed fra de humanitære partners side og har også øget sine egne kommunikationsaktiviteter, navnlig på sit websted og på de sociale medier.

Desuden skal kommunikationen også fokusere på både lokalsamfundene og migranterne i Grækenland for at øge deres medinddragelse og bedre tackle den modstand, der i disse grupper måtte være imod de igangværende tiltag.

Der er gjort store fremskridt i 2016, men det forventes, at partnerorganisationerne i 2017 vil opnå en større indsats og flere resultater i forbindelse med udadrettede aktiviteter og kommunikation med migranter og lokalbefolkninger.

---

²⁰ Se <http://data.unhcr.org/mediterranean/regional.php>

IV. Vejen frem

Selv om der allerede er gjort meget med hensyn til at afhjælpe de mest presserende humanitære behov, der er identificeret i Grækenland, er der fortsat en række mangler, som der skal rettes op på, hvilket er beskrevet nærmere i 2017 Emergency Support Operational prioriteter (ESOP)²¹. Nødhjælpen vil blive gennemført i fuld overensstemmelse med den finansielle planlægning for 2017, der aftales mellem den græske regering og Kommissionens relevante tjenestegrene, for at sikre komplementaritet mellem alle instrumenter og aktiviteter.

For så vidt angår **husly**, modtages der flygtninge og migranter i forskellige lokaliteter med forskellige kvalitetsstandarder og med både midlertidige og mere langsigtede boligløsninger. Prioriteten for 2017 er at gå over til bymæssige lejeordninger med adgang til sociale tjenester, eftersom dette er mere værdige modtagelsesforhold ved længerevarende ophold.

I 2016 og i de første måneder af 2017 er der dagligt blevet tilbudt varme fødevarerationer i flygtningelejrene. For at gøre det muligt for særligt sårbare personer selv at købe og tilberede deres egen **mad** er det målet gradvis at udvide **systemet med kontanthjælp til flere formål**, der bygger på de programmer for kontanthjælp til nonfoodprodukter, der blev udviklet i 2016. Dette system vil supplere de infrastrukturinvesteringer i elnet og kommunale køkkenfaciliteter, der allerede er foretaget eller er undervejs i lokaliteterne.

Hvad angår **sundhedspleje**, skal der sikres førstehjælpskapacitet og akut lægebehandling med passende henvisninger til det nationale sundhedssystem. Adgangen til en grundpakke af sundhedstjenester bør sikres og lettes med transport og oversættelse. Vaccinationskampagnerne skal udvides.

Vand- og sanitetsfaciliteterne er fortsat utilstrækkelige i mange lokaliteter. Derfor bør arbejdet med at etablere sådanne faciliteter videreføres.

For så vidt angår **beskyttelse**, vil aktiviteter i forbindelse med beskyttelse af børn i nødsituationer blive prioriteret, f.eks. opsporing af familie og familiesammenføring samt psykosociale behov hos børn, der er berørt af konflikt og fordrivelse. Der vil også blive finansieret tolkning for at lette informationsudvekslingen med flygtninge og migranter på deres eget sprog. Foruden de mindreårige omfatter beskyttelsesbehovene også sagsbehandling for sårbare personer, såsom personer med handicap, enlige mødre osv.

Hvad angår **uddannelse**, er der fortsat visse behov inden for uformel læring, som skal dækkes for at supplere den græske regerings bestræbelser på at sikre offentlig uddannelse til alle flygtninge- og migrantbørn. Unge flygtninge og migranter (15-24 år) har brug for adgang til inklusive læringsfaciliteter af god kvalitet, ligesom voksne har brug for faglige uddannelser og sprogkurser for at opbygge livsfærdigheder og opnå en vellykket integration i det europæiske samfund.

Nødhjælpen i Grækenland blev iværksat umiddelbart efter vedtagelsen af forordningen. Et år senere er der stadig behov på stedet, og det er derfor ikke tilrådeligt at standse bistanden på nuværende tidspunkt. Der bør dog overvejes forskellige muligheder for en gradvis udfasning og overdragelse af hjælpearbejdet til de græske myndigheder. Især bør situationen hen imod slutningen af 2017 drøftes med partnerne med henblik på at planlægge en afviklingsstrategi for 2018, da forordningen kun blev aktiveret for en treårig periode.

---

²¹ Se <http://ec.europa.eu/echo>

I løbet af det første år af gennemførelsen har fordelene ved foranstaltningerne i henhold til forordningen været indlysende. Den fleksibilitet, der gives med forordningen, og som f.eks. har gjort det muligt for Kommissionen at samarbejde med veletablerede og erfarne partnere, har gjort det lettere at håndtere de humanitære behov i Grækenland. Overførslen af viden fra tiltag i tredjelande til en EU-medlemsstat har også bidraget til den hurtige indsats.